

Kaupunkisuunnittelu / Koskinen Minna

13.6.2016

Kaupunginhallitus 7.3.2016 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta nro 002234 / Metla. Lausuntoja pyydettiin 5 ja saatiin 4 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 ELY-keskus	Kulttuuriympäristö ja rakennussuojelutavoitteet on huomioitu asianmukaisesti. Selkeyden vuoksi srs-kaavamääräyksen muotoa esitetään hiukan muutettavaksi.	Tehdään esitetty korjaus srs-kaavamääräykseen.
NRO 2 Museovirasto	Rakennussuojelun tavoitteet on otettu huomioon asianmukaisesti.	-
NRO 3 Tikkurila Oyj	Ei lausuntoa	-
NRO 4 Tukes	Kaavamuutosalueen asunnoissa tulee ilmastointi olla mahdollista sulkea nopeasti tarpeen vaatiessa ja onnettomuudesta tiedottamisesta alueen asukkaille tulee huolehtia.	Kaavamääräykseen lisätään kaavamääräys: "Lähistöllä sijaitsee laitos, joka käsittelee ja varastoi kemikaaleja. Laitoksen onnettomuusriskit tulee huomioida asuntojen ilmastointisuunnittelussa. "
NRO 5 Vantaan kaupunginmuseo	Kaavamääräys: " Alueilla, joilla aiempi rakentaminen ei ole sekoittanut maakerrostumia, tulee huomioida lähiympäristön monipuolinen muinaisjäännöskanta. Mikäli rakentamisen ja maanmuokkaamisen yhteydessä havaitaan muinaisjäännöksiä	Esitetty kaavamääräys poistetaan.

	viittaavaa, tulee asiasta olla yhteydessä Museovirastoon" tulisi selkeyden vuoksi poistaa. Mikäli määräystä ei poisteta tulee Museovirastoon -sana korvata sanoilla: "Vantaan kaupunginmuseoon".	
--	---	--

NRO 1

Lausunto: Vantaan kaupunki on pyytänyt Metian asemakaavan muutosluonnoksesta (kaava nro 002234) Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa 2.5.2016 mennessä.

Kulttuuriympäristö ja rakennussuojelutavoitteet on huomioitu asianmukaisesti. Suojelun osalta srs-määräys on selkeyden vuoksi syytä muuttaa muotoon: -omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (480/1985) nojalla suojettu rakennus. Asetuksen (480/1985) mukainen suojelu lakkaa, kun rakennuksista on tehty myönteinen tai kielteinen rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) mukainen päätös ja se on saanut lain voiman.”

Vastine:

Esitetty korjaus srs-kaavamääräykseen on asianmukainen ja kaavamääräystä selkeyttävä.

Tarkistukset:

Tehdään esitetty korjaus srs-kaavamääräykseen.

NRO 2

Vantaan kaupunki on pyytänyt Jokiniemen Metlan alueen asemakaavan muutosluonnoksesta (kaava-alueen nro 002234) Museoviraston lausunnon 2.5.2016 mennessä.

Kaavamuutos koskee 1900-luvun alussa käynnistyneen valtion tutkimuslaitoksen ydinosaa, joka sisältyy valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY, kohdenimi: Jokiniemen koelaitos). Kaava-alueella sijaitsee neljä rakennusta laitoksen ensimmäisestä rakennusvaiheesta: Paviljonki 1, Paviljonki 2, vilja-aitta ja kellari. Näistä kukin on vuonna 1989 suojeltu valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (480/1985) nojalla. Paviljongit yhdessä 1930-luvun jälkipuolella rakennetun hallintorakennuksen kanssa muodostavat laitoksen päärakennusryhmän ja samalla alueen näkymissä erottuvan historiallisen ytimen. Kaavamuutos tarkoittaa ent. laitosalueen muuttamista asuinkäyttöön. Kaavaselostuksen (15.2.2016) mukaan kaavamuutoksen tavoitteena on suojella rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat rakennukset ja mahdollistaa maltillinen ja ympäristöön sopiva täydennysrakentaminen.

Museoviraston arvion mukaan historiallisen laitosalueen ydinosat käsittävä merkittävä kulttuuriympäristö ja historialliseen rakennuskantaan kohdistuvat rakennussuojelun tavoitteet on kaavamuutoksessa otettu huomioon asianmukaisesti. Valtiolta luovutettavan alueen keskeisen piirteistön käsittely kaavaluonnoksessa mahdollistaa historiallisen laitostekompleksin säilymisen kaavaillun asuntoalueen ilmiäsun ja identiteetin merkitsevässä osatekijänä.

Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on ehdottanut asetuksella 480/1985 suojeltujen rakennusten srs-määräyksen muuttamista muotoon "Valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (480/1985) nojalla suojeltu rakennus. Asetuksen (1480/1985) mukainen suojelu lakkaa, kun rakennuksista on tehty myönteinen tai kielteinen rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) mukainen päätös ja se on saanut lainvoiman". Ehdotus on perusteltu ja kannatettava.

Kaavamuutos säilyttää hallintorakennuksen suojelun ja laajentaa sen kohdentumisen sisätilojen osalta.

Koepuimalaa (1950) ei ole osoitettu kaavaluonnoksessa suojeltavaksi, vaikka rakennus on historiallisen laitosalueen luonteenomainen ja myös maisemallisesti tärkeä elementti.

Kysymys koepuimalan säilyttämisestä on kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä asianmukaisesti tutkittu. Koepuimalan suojelematta jättäminen ei kuitenkaan ratkaisevasti heikennä kaavamuutoksen ansioita historiallisen laitosalueen suojelusuunnitelmana.

Lausunto on laadittu Vantaan kaupunginmuseota kuullen.

Museovirasto puoltaa asemakaavan muutosta.

Vastine:

Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossaan esittämä korjaus on hyväksytty ja kaavamuutoksen kaavamääräystä on täydennetty esityksen mukaisesti.

Tarkistukset:

-

NRO 4

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on vastaanottanut lausuntopyyntönne koskien Jokiniemen kaupunginosan asemakaavamuutosehdotusta.

Kaavamuutosalue rajautuu koillisessa Maanviljelijänkujaan, kaakossa Keravanjoen peltoalueisiin, lounaassa Rillitiehen ja luoteessa Jokiniemenkujaan ja Reissu-Lassin polkuun. Kaavamuutoksen tarkoituksena on muuttaa tutkimustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (Y-3) asuinkäyttöön.

Alue sijaitsee Tikkurila Oyj:n konsultaatiovyöhykkeellä. Tikkurila Oyj on Seveso-direktiivissä tarkoitettu turvallisuusselvitysvelvollinen laajamittaista kemikaalien käsittelyä ja varastointia harjoittava laitos. Laitoksen vaaralliset kemikaalit ovat pääosin palavia nesteitä. Ulkona sijaitseva liuottimien säiliöryhmä, ns. liuotinfarmi on lähinnä kaavamuutosaluetta sijaitseva suuronnettomuusvaaraa aiheuttava laitoksen toiminto.

Kaavamuutosehdotuksen koskema alue sijaitsee lähimmillään n. 200 m etäisyydellä teollisuuslaitoksesta.

Asetuksen (856/2012 6 §) tarkoittamaksi herkkien kohteiden ja tiheän asutuksen sijoituksen suunnittelun lähtökohdaksi on valittu lämpösäteilyn intensiteetti 3kW/m². Tikkurila Oyj on turvallisuusselvityksessään esittänyt suuronnettomuusskenaariot, joiden toteutumisen todennäköisyys on todettu erittäin pieneksi. Laajassa tehtaan tulipalossa lämpösäteily (3kW/m²) ulottuu enintään 80 m etäisyydelle ja liuotinfarmin allaspalossa vastaavan lämpösäteilyn on arvioitu vaikuttavan 50m etäisyydelle palosta. Molemmissa tapauksissa lämpösäteilyn vaikutukset jäävät tehdasalueen sisäpuolelle. Tulipalossa vaaraa voivat kuitenkin aiheuttaa myös myrkylliset palokaasut, joiden leviäminen läheisille alueille edellyttää mahdollisuutta suojautua sisälle. Kaavamuutosalueen asunnoissa tulee ilmastointi olla mahdollista sulkea nopeasti tarpeen vaatiessa ja onnettomuudesta tiedottamisesta alueen asukkaille tulee huolehtia.

Vastine:

Esitetyt vaatimukset ovat ilmastoinnin osalta asianmukaiset ja perustellut. Alueen rakennusten ilmastointiratkaisut tulevat ratkaistavaksi kaavamuutoksen jälkeen rakennuslupavaiheessa. Kaavamääräyksiin kirjataan, että asiaan kiinnitetään erityistä huomiota lupavaiheessa. Mahdollisista onnettomuuksista tiedottaminen jää Tikkurila Oyj:n vastuulle.

Tarkistukset:

Kaavamääräyksiin lisätään kaavamääräys: "Lähistöllä sijaitsee laitos, joka käsittelee ja varastoi kemikaaleja. Laitoksen onnettomuusriskit tulee huomioida asuntojen ilmastointisuunnittelussa."

NRO 5

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa koskien Jokiniemen Metsäntutkimuslaitoksen alueen asemakaavamuutosehdotusta nro 002234. Museo on tutustunut 15.2.2016 päivättyyn muutosehdotukseen ja toteaa siitä seuraavan.

Asemakaavamerkintöihin, merkinnän A (Asuinrakennusten korttelialue) alle on kirjattu seuraava lause: "Alueilla, joilla aiempi rakentaminen ei ole sekoittanut maakerrostumia, tulee huomioida lähiympäristön monipuolinen muinaisjäännöskanta. Mikäli rakentamisen ja maanmuokkaamisen yhteydessä havaitaan muinaisjäännöksiin viittaavaa, tulee asiasta olla yhteydessä Museovirastoon". Tämä on oikea menettelytapa aina havaittaessa muinaisjäännöksiin viittaavia rakenteita tai esineitä. Kaupunginmuseo ei kuitenkaan näe tarpeellisenä kirjata sitä erikseen kaavamääräyksiin. Tässä muodossa määräys koskisi kaikkia asuinrakennusten korttelialueita ja voisi näin herättää turhaa hämmennystä, sillä alueella ei ole muinaisjäännösalueiden suojamerkintöjä. Viitaten Museoviraston lausuntoon (MV/355/05.02.00/2014), jossa todetaan, että alueella ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä, kaupunginmuseo ehdottaa yllä mainitun määräyksen poistamista kaavamääräyksestä. Museoviraston ja Vantaan kaupunginmuseon välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti kaupungin arkeologisesta kulttuuriperinnöstä on vuoden 2015 lopusta vastannut

kaupunginmuseo. Mikäli kaavamääräys kuitenkin säilytetään, tulee siitä edellä mainitusta johtuen korvata viimeinen sana "Museovirastoon" sanoilla "Vantaan kaupunginmuseoon".

Rakennusperinnön vaalimisesta suunnittelualueella on Vantaan kaupunginmuseo esittänyt kommenttinsa yhdessä Museoviraston kanssa viraston kaavaehdotuksesta antamassa lausunnossa.

Vastine:

Kaupunginmuseon lausunto on asianmukainen ja perusteltu. Esitetty kaavamääräys poistetaan kaavamuutoksesta.

Tarkistukset:

Kaavamääräys: "Alueilla, joilla aiempi rakentaminen ei ole sekoittanut maakerrostumia, tulee huomioida lähiympäristön monipuolinen muinaisjäännöskanta. Mikäli rakentamisen ja maanmuokkaamisen yhteydessä havaitaan muinaisjäännöksiin viittaavaa, tulee asiasta olla yhteydessä Museovirastoon" poistetaan kaavamääräyksistä.